

Roczny Plan Działania na rok: 2023

Tytuł lub zakres projektu: Wsparcie instytucji regionalnych w procesie deinstytucjonalizacji usług społecznych

Wersja fiszki: 2

Numer i data uchwały Komitetu Monitorującego: Uchwała nr 98 z 28 sierpnia 2024 r.

Informacje o instytucji opracowującej fiszkę:

Instytucja: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Dane kontaktowe osoby (osób) do kontaktów roboczych:

Aneta Otlowska

e-mail: Aneta.Otlowska@mriips.gov.pl

tel. 538 117 428

Joanna Kowalkowska

e-mail: Joanna.Kowalkowska@mriips.gov.pl

tel. 538 117 426

Fiszka projektu wybieranego w sposób niekonkurencyjny

Podstawowe informacje o Projekcie:

Numer i nazwa Priorytetu: Priorytet IV Spójność społeczna i zdrowie

Instytucja: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Numer i nazwa działania FERS: 04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego

Cel szczegółowy FERS, w ramach którego projekt będzie

realizowany: k) (ESO4.11) Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej (EFS+)

Typ/typy projektów FERS:

Stworzenie platformy wymiany doświadczeń i koordynacji działań dla instytucji regionalnych zaangażowanych w planowanie i realizację polityki, w zakresie usług społecznych na poziomie regionalnym.

W zakresie działań związanych z utworzeniem platformy przewidziano:

- umożliwienie wymiany doświadczeń, dobrych praktyk oraz wspólnego wypracowywania rozwiązań przez instytucje regionalne, w tym wypracowanie mechanizmów wsparcia jednostek samorządu terytorialnego (JST) w procesie deinstytucjonalizacji;
- wsparcie merytoryczne i eksperckie dla instytucji regionalnych, w tym badania dotyczące poziomu świadczenia usług w społeczności lokalnej w JST w kontekście terytorialnym;
- wypracowywanie zaleceń dla programów regionalnych (PR) dot. realizacji wsparcia z EFS+ w zakresie deinstytucjonalizacji oraz poprawy dostępu do usług.

Podmiot, który będzie wnioskodawcą: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS), Departament Pomocy Społecznej (DPS MRPiPS).

Cel i opis projektu (w tym uzasadnienie realizacji i planowana trwałość)

Celem projektu jest stworzenie platformy wymiany doświadczeń i koordynacji działań dla instytucji regionalnych zaangażowanych w planowanie i realizację polityki w zakresie usług społecznych na poziomie regionalnym poprzez:

- podniesienie kompetencji kadr instytucji regionalnych i wojewódzkich, zaangażowanych w planowanie i realizację polityki społecznej ukierunkowanej na rozwój usług społecznych na poziomie regionalnym i wojewódzkim, w zakresie wdrażania procesu deinstytucjonalizacji,
- uruchomienie platformy wymiany doświadczeń,
- działania badawcze oraz wsparcie merytoryczne i eksperckie dla instytucji regionalnych,
- wypracowanie zaleceń dla programów regionalnych (PR) dotyczących realizacji wsparcia z EFS+ w zakresie deinstytucjonalizacji i poprawy dostępu do usług.

Platforma umożliwi wymianę doświadczeń, dobrych praktyk oraz wypracowanie mechanizmów wsparcia dla JST w procesie wdrażania deinstytucjonalizacji usług społecznych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami za organizację usług społecznych dla mieszkańców społeczności lokalnej odpowiadają jednostki samorządu terytorialnego, które w realizacji tego zadania spotykają się z wieloma wyzwaniami. Deinstytucjonalizacja wynika z potrzeby respektowania praw podstawowych określonych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r. (Dz. Urz. UE C 202 z 07.06.2016, str. 389), a także innych dokumentach międzynarodowych, w tym w szczególności Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.) i Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. poz.

526, z późn. zm.). Celem deinstytucjonalizacji usług społecznych jest rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej (w tym również profilaktycznych), przeniesienie zasobów z opieki instytucjonalnej na poczet usług świadczonych w społeczności lokalnej oraz stopniowe ograniczanie roli opieki instytucjonalnej dla osób, które potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Wskazany powyżej cel deinstytucjonalizacji obejmuje również dzieci i młodzież, w tym w szczególności z niepełnosprawnością. Stworzenie platformy wymiany doświadczeń i koordynacji działań w tym zakresie, których realizatorem będą MRPiPS oraz partnerzy projektu, przyczyni się do wzmocnienia kompetencji instytucji regionalnych jako koordynatorów polityki społecznej poprzez wsparcie i wypracowanie spójnych rozwiązań w regionach (biorąc jednocześnie pod uwagę odrębność problemów w każdym regionie).

Uzasadnienie wyboru projektu w sposób niekonkurencyjny oraz wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą:

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej obsługuje ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego, który zgodnie z art. 31 ust. 1 pkt 3 odpowiada m.in. za obszar pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (uops) (tj. Dz.U. 2023 poz. 901, z późn.zm.) minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego odpowiada m.in. za tworzenie koncepcji i określanie kierunków rozwoju w obszarze pomocy społecznej, w tym inspirowanie i promowanie nowych form i metod działania, a także szkolenie kadr.

W związku z powyższym, mając na uwadze ogólnopolski i systemowy charakter projektu oraz zapewnienie skuteczności realizacji i koordynacji przewidzianych w nim działań, konieczna jest jego realizacja przez podmiot obsługujący ministra ds. zabezpieczenia społecznego, tj. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS). Wybór tego

projektu w sposób niekonkurencyjny jest zgodny z zakresem działań MRPiPS oraz tematyką krajowych dokumentów strategicznych podejmujących obok innych działań również temat deinstytucjonalizacji (DI) i rozwoju usług społecznych. Działania zaplanowane w projekcie wynikają w szczególności z poniższych dokumentów strategicznych:

- „Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 polityka publiczna z perspektywą do roku 2030”,
- „Strategia rozwoju usług społecznych. Polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)”,
- „Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030”.

Tym samym, w związku z faktem, że przewidziane w projekcie działania dotyczą obszaru polityk państwa należących do kompetencji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w dziale dotyczącym zabezpieczenia społecznego, celowa jest jego realizacja przez podmiot wybrany w sposób niekonkurencyjny.

Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie, ze wskazaniem grup docelowych, planowanych terminów realizacji zadań oraz szacunkowych kosztów ich realizacji (% budżetu projektu):

- 1) Audyt dotyczący świadczenia usług we wszystkich regionach - badanie, przegląd i ocena domów pomocy społecznej (DPS) i wybranych przez zespół projektowy innych placówek opieki instytucjonalnej znajdujących się w rejestrze wojewody w tym: przeznaczonych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, ze szczególnym uwzględnieniem analizy ich mieszkańców, pod kątem zapewnienia możliwości prowadzenia przez nich niezależnego życia w społeczności lokalnej, ze wsparciem w ramach usług społecznych, a w przypadku dzieci zbadanie

możliwości powrotu do rodziny biologicznej lub powierzenia do form zdeinstytucjonalizowanych pieczy zastępczej. Analiza uwzględni m.in. strukturę mieszkańców oraz zdrowotno-społeczne powody, które przyczyniły się do skierowania i pobytu w placówkach. W ramach projektu powstanie Zespół Ekspertcki, który będzie monitorować działania merytoryczne w projekcie i udzielać wsparcia eksperckiego w projekcie, między innymi w formie opracowania metodologii przeprowadzenia audytu w różnych rodzajach placówek. Do prac w Zespole Ekspertckim zostaną zaproszeni: przedstawiciele Departamentu Pomocy Społecznej (jako kluczowy uczestnik - Lider projektu) i innych Departamentów MRPiPS np. Departamentu Polityki Demograficznej, Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, przedstawiciele Partnerów projektu, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka oraz w zależności od potrzeb projektu przedstawiciele innych instytucji, gremiów eksperckich.

Audyt przeprowadzony w ww. placówkach składać się będzie z następujących etapów:

- a) Opracowanie przez Zespół Ekspertcki standardu audytu poszczególnych rodzajów placówek, które zostaną wybrane w trakcie realizacji projektu (model, narzędzia, zasady, sposób przeprowadzania, w tym zastosowanie komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC), dokumentacja z audytu, kwalifikacje/wymogi co do osób przeprowadzających audyt) dot. zapewnienia możliwości usamodzielnienia/prowadzenia niezależnego życia przebywających tam mieszkańców, realizacji praw (np. podmiotowość, indywidualizacja wsparcia, prawo wyboru, kształtowania i oceny usług, możliwości odwołania w przypadku złej jakości usług) oraz przestrzegania standardów usług. Audyt będzie uwzględniał opinie mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży. Standard audytu będzie podlegał konsultacjom z

interesariuszami, w tym m.in. organizacjami pozarządowymi i ROPS.

Przy opracowywaniu standardu audytu zostaną zaangażowani przedstawiciele środowisk reprezentujących grupy zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnościami, środowisk naukowych (badawczych), organizacji pozarządowych, JST, w tym DPS.

Przy opracowaniu standardu audytu zostaną zaangażowani również przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

Realizator: MRPiPS, partner – konsorcjum organizacji pozarządowych (NGO)

- b) Szkolenia zespołów audytowych w zakresie przeprowadzania badania. W skład Zespołu audytowego wejdą m.in. inspektorzy wydziału polityki społecznej właściwego urzędu wojewódzkiego (WPS) oraz przedstawiciele partnera projektu.

Realizator: MRPiPS, Konsorcjum organizacji pozarządowych

- c) Przeprowadzenie pilotażu na wybranej próbie i na podstawie jego wyniku ewentualne skorygowanie standardu audytu.
- d) Przeprowadzenie audytu we wszystkich DPS oraz próbie reprezentatywnej innych rodzajów placówek wskazanych w pkt 1, przez przeszkolone zespoły audytowe oraz opracowanie raportu z audytu, przy wsparciu ekspertów NGO-s.

Realizator: WPS urzędów wojewódzkich, Konsorcjum organizacji pozarządowych

- e) Przygotowanie i przekazanie zbiorczych zestawień z audytu do MRPiPS oraz do właściwego ROPS celem wykorzystania w realizacji zadań, w tym przeprowadzenie spotkań z ROPS celem przedstawienia i omówienia wyników badań.

Realizator: WPS urzędów wojewódzkich, Konsorcjum organizacji pozarządowych

f) Opracowanie krajowych wniosków z audytu i propozycji zmian prawnych.

Realizator: MRPiPS, Konsorcjum organizacji pozarządowych.

W ramach projektu realizowanego w ramach Działania 2.5 PO WER pt. „Kooperacja – efektywna i skuteczna” przez Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej (ROPS) przeprowadzone zostało badanie ogólnopolskie pn. „Ogólnopolska diagnoza w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych na terenie 16 województw Polski”. W badaniu do próby wybrano podmioty świadczące środowiskowe lub stacjonarne usługi społeczne, a także bezpośrednich użytkowników tych usług oraz przebadano przygotowanie i potencjał jednostek samorządu terytorialnego oraz ich jednostek organizacyjnych do realizacji procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych. MRPiPS planuje wykorzystać rezultaty tego badania i wypracowane w nim wnioski w projekcie parasolowym. Jednak opisywane powyżej badanie nie objęło swym zakresem kompleksowego przeglądu i oceny wszystkich placówek opieki instytucjonalnej. Dokonanie analizy zapewnienia możliwości realizacji niezależnego życia mieszkańców placówek opieki całodobowej i opracowanie w tym zakresie rekomendacji, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w domach pomocy społecznej jest nieodzowne w procesie deinstytucjonalizacji i stanowi podstawę podejmowania dalszych działań w tym obszarze.

Audyt będzie miał charakter ilościowy i jakościowy co oznacza, że inspektorzy WPS wraz z przedstawicielami partnera projektu przeprowadzą audyt pełnej skali placówek typu DPS oraz próby reprezentatywnej innych placówek opieki instytucjonalnej, na próbie zamieszkałych w nich osób, w zakresie możliwości usamodzielnienia lub powrotu do społeczności lokalnej poprzez zapewnienie odpowiednich do potrzeb usług środowiskowych, a w przypadku dzieci zbadanie możliwości powrotu do rodziny biologicznej lub powierzenia do form zdeinstytucjonalizowanych pieczy zastępczej.

Działanie to jest zgodne z zapisami Priorytetu III „Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-

2027 polityka publiczna z perspektywą do roku 2030”, w którym wskazano przeprowadzenie badania jako działania koniecznego dla procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych, jak również z zapisami dokumentu „Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)”, w którym uwzględniono badanie okresowej oceny możliwości usamodzielnienia mieszkańca jako jedno z głównych działań i określono dla niego wskaźnik odnoszący się do odsetka DPS, w których wprowadzono takie rozwiązanie oraz Celem strategicznym 1. Strategii, którym jest zwiększenie udziału rodzin i rodzinnych form pieczy zastępczej w opiece i wychowaniu dzieci. Wskazane działanie ma na celu również realizację Działania I.4.3 pt. *System monitorowania sytuacji mieszkańców instytucji oraz odbiorców usług społecznych oraz prewencji i interwencji*, zawarte w Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030, które wskazuje:

„Działanie zakłada stworzenie interdyscyplinarnego systemu monitorowania sytuacji, jakości życia oraz przestrzegania praw człowieka osób z niepełnosprawnościami przebywających w instytucjach oraz będących odbiorcami usług społecznych.”

Realizacja działania wpisująca się będzie również w inne działania zawarte w Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030, w szczególności:

- I.4.1 *Przeciwdziałanie i ochrona przed przemocą,*
- I.4.2. *Wypracowanie mechanizmów umożliwiających złożenie skargi przez osoby z różnymi niepełnosprawnościami,*

a całościowo również w realizację działania I. 3.1. pt. *Realizacja procesu deinstytucjonalizacji.*

Zaplanowane działania w sposób bezpośredni wpisują się w cele i założenia Strategii oraz są zgodne z założeniami wynikającymi z Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i Konwencją o prawach dziecka. Wyniki przeprowadzonego audytu zakończą się opracowaniem krajowych wniosków oraz rekomendacji z audytu, a tym samym posłużą do dalszych prac koncepcyjnych. W ramach tego działania zostaną również

opracowane propozycje zmian prawnych w zakresie stworzenia interdyscyplinarnego systemu monitorowania sytuacji, jakości życia, przestrzegania praw człowieka oraz możliwości zapewniania realizacji niezależnego życia osób przebywających w placówkach opieki instytucjonalnej oraz będących odbiorcami usług społecznych. Ww. rekomendacje z audytu zostaną zgodnie z art. 4 ust. 3 KPON skonsultowane ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami, m.in. za pośrednictwem Krajowej Rady Konsultacyjnej ds. Osób Niepełnosprawnych. Będą one wykorzystywane w szczególności przez ROPS, ale również posłużą jako podstawa dalszych zmian systemowych i prawnych w zakresie rozwoju usług społecznych, w tym zmiany sposobu świadczenia usług przez podmioty zajmujące się opieką całodobową itp. Ponadto, wyniki badań posłużą do opracowania rozwiązań (narzędzia-mechanizmu) dla placówek opieki instytucjonalnej do okresowej oceny możliwości usamodzielnienia mieszkańców.

- 2) Wypracowanie mechanizmu wsparcia JST, w tym: przygotowanie zaleceń dla programów regionalnych w zakresie deinstytucjonalizacji i poprawy dostępu do usług społecznych oraz uruchomienie internetowej platformy wymiany doświadczeń dotyczących m.in. wprowadzania narzędzi DI w placówkach opieki całodobowej.

Realizator: MRPiPS i Konsorcjum organizacji pozarządowych

W ramach zadania powstanie mechanizm wsparcia JST, na który składać się będą następujące elementy:

- a) Zalecenia dla programów regionalnych dot. realizacji wsparcia z EFS+ w zakresie deinstytucjonalizacji oraz poprawy dostępu do usług

W ramach zadania zostaną przygotowane zalecenia dla programów regionalnych dot. realizacji wsparcia z EFS+ w zakresie deinstytucjonalizacji oraz poprawy dostępu do usług. Do opracowania zaleceń zostaną wykorzystane produkty i rezultaty projektu zrealizowanego w ramach Działania 2.8 PO WER pn. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług

społecznych”, w szczególności „Ogólnopolskich wytycznych tworzenia lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”. Zostaną wykorzystane również analizy prawne i opracowania powstałe w ww. projekcie PO WER, a także produkty i rezultaty projektu pn. „Kooperacja - efektywna i skuteczna”, w szczególności wyniki badania ogólnopolskiego „Ogólnopolska diagnoza w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych na terenie 16 województw Polski”.

b) Platforma wymiany doświadczeń

W ramach zadania zostanie uruchomiona internetowa Platforma Wymiany Doświadczeń Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych (Platforma DI). Za pośrednictwem platformy ROPS oraz JST będą mogli wymieniać się doświadczeniami np. w zakresie kwestii problemowych i dobrych praktyk dotyczących wdrażania lokalnych planów DI w poszczególnych regionach. Platforma przyjmie również formę stacjonarną – spotkania, seminaria, wymiana dobrych praktyk (zgodnie z zapotrzebowaniem).

c) Podręcznik

Na podstawie działań ww. platformy zostanie opracowany przez MRPiPS oraz Partnerów, przy współpracy z ROPS, podręcznik zawierający zalecenia oraz zbiór dobrych praktyk, który stanowić będzie jeden z elementów mechanizmu wsparcia JST. Podręcznik będzie bazował na wynikach prac platformy a także uwzględniał zalecenia wypracowane w lit. a) przedmiotowego zadania. Dla pracowników ROPS, w ramach działań platformy, zostaną przeprowadzone warsztaty dotyczące opracowanego podręcznika oraz zostanie on przekazany ROPS w celu wdrożenia przez te podmioty rekomendacji do szkoleń dla JST w ramach programów regionalnych.

3) Wsparcie merytoryczne oraz eksperckie dla instytucji regionalnych i lokalnych poprzez:

- a) szkolenia cykliczne oraz wsparcie eksperckie pracowników WPS UW i doradców ROPS w obszarze deinstytucjonalizacji ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień ochrony praw

człowieka, poszanowania praw osób z niepełnosprawnościami, ochrony praw mieszkańców placówek opieki instytucjonalnej,

b) wsparcie merytoryczne i eksperckie oraz szkolenia i doradztwo dla pracowników ROPS i NGO pracujących w zakresie Regionalnych i Lokalnych Planów Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji. Po przygotowaniu zaleceń i podręcznika wypracowanych w ramach zadania 2, a także zgodnie z ideą deinstytucjonalizacji, konieczne jest wsparcie merytoryczne doradców ROPS oraz pracowników WPS UW w zakresie ochrony praw człowieka, poszanowania praw osób z niepełnosprawnościami, ochrony mieszkańców placówek opieki instytucjonalnej.

Potrzeba realizacji zadania wynika między innymi z treści Uwag końcowych dla Polski Komitetu ONZ ds. Praw Osób z Niepełnosprawnościami, w których zawarta jest rekomendacja dotycząca zapewnienia szkoleń dla urzędników, sędziów, funkcjonariuszy organów ścigania, pracowników służby zdrowia, nauczycieli i personelu pracującego z osobami z niepełnosprawnościami, aby podnieść ich świadomość praw osób z niepełnosprawnościami, w tym do równości i niedyskryminacji, do informacji prawnych (Źródło:

<https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rekomendacje-dla-polski-komitetu-onz-komitetu-ds-praw-osob-z-niepe%C5%82nosprawnościami>)

c) wsparcie merytoryczne oraz eksperckie dla pracowników instytucji regionalnych, w tym: ROPS, urzędów wojewódzkich, innych podmiotów działających na szczeblu regionalnym w zakresie prowadzenia placówek opieki instytucjonalnej

Celem wsparcia będzie przygotowanie pracowników placówek opieki instytucjonalnej do:

- wdrożenia procesu deinstytucjonalizacji,
- udzielania wsparcia merytorycznego w zakresie rozwiązań możliwych do zastosowania w tego typu placówkach, w celu

dążenia do ich otwarcia oraz powrotu ich mieszkańców do społeczności lokalnej,

- zapewniania wsparcia merytorycznego dotyczącego upowszechnienia idei niezależnego życia w tego typu placówkach.

W ramach zadania zostanie m.in. wypracowany model wsparcia doradczo-szkoleniowego dla kadr regionalnych, w tym edukujących podmioty prowadzące placówki opieki instytucjonalnej, w zakresie ochrony praw człowieka i poszanowania praw osób z niepełnosprawnościami, oraz dot. zapewnienia możliwości usamodzielnienia/prowadzenia niezależnego życia przebywających tam mieszkańców. Programy szkoleń zostaną opracowane przez MRPiPS i partnera NGO z udziałem (w procesie konsultacji) przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka i Ministerstwa Sprawiedliwości.

Doradcy ROPS przeszkoleni w ramach zadania będą mogli świadczyć doradztwo również w ramach Platformy DI, w ramach szkoleń dla jednostek samorządu terytorialnego realizujących proces DI. Nabyte przez pracowników ROPS kompetencje będą mogły zostać wykorzystane w ramach projektów koordynacyjnych ROPS.

Realizator: MRPiPS, Konsorcjum organizacji pozarządowych

Żadne z powyższych działań nie będzie wspierało potencjału placówek świadczących całodobową opiekę instytucjonalną i będą one ściśle zorientowane na realizację procesu deinstytucjonalizacji, w tym zgodne z Komentarzem generalnym nr 5 Komitetu ONZ ds. Praw Osób z Niepełnosprawnościami, Wytycznymi ONZ dot. deinstytucjonalizacji oraz Uwagami końcowymi Komitetu ONZ ds. Praw Osób z Niepełnosprawnościami dla Polski.

Grupę docelową projektu stanowić będą:

- a) Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej i ich pracownicy jako główna grupa docelowa,
- b) Urzędy Wojewódzkie i ich pracownicy,
dodatkowo:
- c) jednostki samorządu terytorialnego i ich pracownicy (gminy, powiaty i jednostki organizacyjne gmin i powiatów),
- d) pracownicy placówek zapewniających instytucjonalną opiekę w zakresie poszanowania praw człowieka oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami w zakresie prowadzenia niezależnego życia,
- e) organizacje pozarządowe (realizujące lub planujące realizację usług społecznych na zlecenie JST).

Szacunkowe koszty realizacji zadań:

I – ok. 60 %

II – ok. 20 %

III – ok. 20 %

Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?

- Tak

Podmioty, które będą partnerami w projekcie ze wskazaniem realizowanych zadań i uzasadnienie wyboru partnerów:

Wnioskodawca będzie realizował projekt w partnerstwie.

1) Konsorcjum organizacji pozarządowych

Projekt zostanie zrealizowany w partnerstwie z konsorcjum organizacji pozarządowych o zasięgu ogólnokrajowym, działających w obszarze usług społecznych i na rzecz deinstytucjonalizacji usług społecznych. Realizacja projektu z konsorcjum organizacji pozarządowych umożliwi wykorzystanie wiedzy, doświadczeń i potencjału partnera, co wpłynie pozytywnie na jakość i zakres działań realizowanych w projekcie oraz zakładane do osiągnięcia wskaźniki i rezultaty. Ponadto partnerstwo z konsorcjum organizacji pozarządowych zapewni aktywny udział przedstawicieli

interesariuszy, do których adresowane są ostateczne rezultaty projektu oraz pozwoli na wykorzystanie znajomości tematyki i doświadczenia w celu osiągnięcia optymalnych, korzystnych dla odbiorców usług społecznych rozwiązań. Szczegółowe zadania partnera określi Umowa partnerska.

2) Wydziały Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich (WPS)
Wskazanie WPS jako Partnera wynika z uprawnień ustawowych tych instytucji, do których kompetencji należy m.in. nadzór i kontrola zadań z zakresu pomocy społecznej, wydawanie zezwoleń na prowadzenie DPS oraz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom z niepełnosprawnościami, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku, w tym prowadzonych w ramach działalności gospodarczej.

Zaangażowanie WPS jako partnera daje gwarancję przeprowadzenia audytu w sposób całościowy, gdyż działania te poparte będą kompetencjami ustawowymi osób wykonujących audyt. Doświadczenia płynące z obecnie prowadzonych badań wskazują, iż wybór podmiotu badawczego bez zagwarantowanych kompetencji kontrolnych nie pozwala na przeprowadzenie badań w formule całościowej, gdyż potencjalni respondenci (jednostki podlegające audytowi) odmawiają współpracy z podmiotami nieposiadającymi kompetencji ustawowych.

Wybór WPS jako partnera gwarantuje również przeprowadzenie badań przez osoby posiadające niezbędne kwalifikacje zawodowe oraz doświadczenie w pomocy społecznej. Personel WPS posiada także kompetencje interpersonalne i doświadczenie kontrolno-nadzorcze.

Czy projekt będzie projektem grantowym?

- Nie

Przewidywany termin złożenia wniosku o

dofinansowanie: IV kwartał 2024 r.

Przewidywany okres realizacji projektu: od IV kwartału 2024 r. do IV kwartału 2026 r.

Szacowany budżet Projektu

Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN):

- w roku 2024 – 500 000,00 zł
- w roku 2025 – 7 000 000,00 zł
- w roku 2026 – 7 500 000,00 zł
- ogółem: 15 000 000,00 zł

Wymagany wkład własny beneficjenta (PLN):

- Nie

Procentowy poziom wymaganego wkładu własnego:

Nie dotyczy.

Szacowany wkład UE (PLN):

12 378 000,00 zł

Cross-financing:

- Kwota 0,00 PLN
- 0,00%

Rodzaj planowanych wydatków w ramach cross-finansingu:

Nie dotyczy.

Zakładane efekty Projektu wyrażone wskaźnikami (w podziale na płeć i ogółem)

Wskaźniki Rezultatu

1. Nazwa wskaźnika: Liczba ROPS, w których został wdrożony mechanizm wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w procesie deinstytucjonalizacji usług społecznych

Wartość docelowa dla projektu: 16

Wskaźniki Produktu

1. Nazwa wskaźnika: Opracowany mechanizm wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w procesie deinstytucjonalizacji usług społecznych

Wartość docelowa dla projektu: 1

Szczegółowe kryteria wyboru projektów

Kryteria dostępu:

- 1) Wnioskodawca zapewni wykorzystanie doświadczeń oraz efektów działań zrealizowanych w ramach projektu pn. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” zrealizowanego w Działaniu 2.8 PO WER, w tym między innymi finalnych Ogólnopolskich wytycznych tworzenia lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych opracowanych po zakończeniu pilotażu działań w ramach konkursu grantowego oraz projektu pn. „Kooperacja - efektywna i skuteczna”, w szczególności wyników badania „Ogólnopolska diagnoza w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych na terenie 16 województw Polski” realizowanego w ramach Działania 2.5 PO WER.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Wnioskodawca zobowiąże się we wniosku o dofinansowanie do wykorzystania efektów działań z obszaru deinstytucjonalizacji usług społecznych, wypracowanych podczas realizacji projektów PO WER.

Weryfikacja spełnienia kryterium nastąpi na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.

- 2) Wnioskodawca zapewni, że w ramach projektu zostanie opracowany i przekazany 16 ROPS mechanizm wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w procesie deinstytucjonalizacji usług społecznych, obejmujący co najmniej następujące elementy:
 - zalecenia dla programów regionalnych dot. realizacji wsparcia z EFS+ w zakresie deinstytucjonalizacji oraz poprawy dostępu do usług,
 - platformę wymiany doświadczeń,

- podręcznik.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Wnioskodawca zobowiąże się we wniosku o dofinansowanie do przygotowania mechanizmu zawierającego powyższe elementy składowe. Następnie elementy mechanizmu (zalecenia, podręcznik) zostaną przekazane ROPS celem dalszego wykorzystania i wdrożenia w regionach.

Weryfikacja spełnienia kryterium nastąpi na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.

Podpis osoby upoważnionej do podejmowania decyzji w zakresie Roczego Planu Działania:

Miejscowość, data:

Podpis osoby upoważnionej:

Data zatwierdzenia fiszki w ramach Roczego Planu Działania:
..... (wypełnia Instytucja Zarządzająca FERS)